

2010—Kruiskerk Amstelveen—Lezen: 2 kon.6 / Mt.7.

Gemeente,

Terwijl wij bijna allemaal thuis voor de buis zaten en voetbal keken hebben 400.000 mensen alles verloren. Hun huizen liggen in puin, hun winkels zijn geplunderd, er zijn duizenden doden. En, zeggen de deskundigen: niemand weet hoe het ooit weer goed moet komen tussen de Oezbeken en de Kirgiezen.

De Oezteken en de Kirgiezen? Vraagt u.

Hun land ligt ver van ons bed en de meesten van ons zouden het waarschijnlijk op de kaart niet kunnen aanwijzen.

Maar toch..

Als er in die regio geen oorlog woedt, staat ie wel op uitbreken.

Zoiets als **Palestina dus.**

. Daar heeft sinds 3000 jaar ook altijd geweld geheerst tussen volkeren die elkaar het licht in de ogen niet gunnen. Altijd vluchtelingenkampen, altijd overvallen, altijd corrupte leiders, die geloven – tegen alle ervaring in - dat meedogenloze strijd een voorwaarde is voor vrede.

Ons verhaal van vanmorgen speelt zich af in het begin van de achtste eeuw BC, drie generaties nadat David koning was van het hele Noordrijk en het Zuidrijk. David heeft er nooit echt vrede gekend, zijn zoon Salomo wel even, maar niet voor lang... daarna gaat het goed mis .

Als we de bijbel mogen geloven waren alle regeringschefs in het heilige land – toen nog allemaal ‘koningen’ genoemd – uit op macht en gewin en waren veiligheid en gerechtigheid steeds weer het kind van de rekening. Zoek ze maar op in de geschiedenisboeken van Israël, die regeringsleiders: Jerobeam, Rehabiam, Abiam, Asa, Baesa, Nadab, Ela, Zimri, Omri, Achab, Jehu, Joram: allemaal moord en doodslag. Geen van hen durfde het aan om te leven volgens de beloften en de geboden van God- Adonai: *voor de beloften hadden ze te weinig vertrouwen/geloof en voor de geboden te weinig discipline.*

De Verteller wil ons er fijntjes aan te herinneren:.. Gods geschiedenis speelt zich niet af in de hemel, of in de verborgen kamers van ons hart, maar in het gewone dagelijkse leven. \in het gewone leven van oorlog, ziekte en teleurstellingen rm mstuurlijk ook van vreugde, dankbaarheid en zorg.

En in dat gewone leven gaat het God iedere keer over hetzelfde: zijn er mensen te vinden die hebben gekozen voor geloof, hoop en liefde (vertrouwen, verwachting, zorg) of, zoals Jezus het formuleert: voor **hoe wij kunnen zijn voor anderen zoals wij willen dat de anderen voor ons zijn.**

Jezus zegt in onze 2^e schriftlezing (Matteus7: 12) de hele schepping en het hele geloof om dat ene zinnetje. Het draait in de bijbel wel altijd om God en om Christus, maar het gaat om de mensen: het gaat erom dat mensen de schepping bewerken en elkaar bijstaan: zo wordt de wil van God vervuld.

En het is daarom dat de Verteller wil dat wij ons verhaal goed op onze harde schijf zetten. Het gaat over een profeet, Elisa, die de Verteller altijd 'de Godsman' noemt. Elisa is de opvolger van de beroemdste van alle profeten, Elia.

Elia was een vuurvreter, een ruwe en vaak meedogenloze strijder voor God en Recht.

Elisa kwam uit het onderwijs: hij is veel milder dan zijn voorganger. De verhalen die over hem de ronde deden zijn vooral zorgzaam.

Elia is de vechter, Elisa is de psycholoog.

Ze staan voor dezelfde zaak, maar het zijn twee verschillende karakters: Een knipoog van de Verteller: vergeet niet dat er verschillende typen van profeten zijn; zoals er ook verschillende types van gelovigen zijn! Dat geldt voor toen en dat geldt voor nu. Het geldt ook, zoals u weet, voor de gemeente in Amstelveen. Je had in Israel en je hebt bij ons nu eenmaal kortere en langere lontjes. Het geloof scheidt niet één soort mensen: wij zijn allemaal anders en dat is maar goed ook. Gods schepping is veelvormig en bont.

Terug naar ons verhaal:

Elisa is de psycholoog. En een goede. Hij kent zijn vrienden en zijn tegenstanders. Hij weet precies hoe de vijand denkt en hij heeft een netwerk van zulke goede contacten dat hij er maar zelden naast zit. En dat is niet omdat hij een verrader in dienst heeft: een heimelijk spion voor Israel. Het is, zeggen de adviseurs van de regeringsleider in Syrië zelfs, alsof die man in uw slaapkamer een microfoon heeft verborgen...

En dus wil de koning van Aram hem uit de weg laten ruimen.

Ook dat is ons niet onbekend: er zijn immers altijd weer mensen die denken dat als je een tegenstander uit de weg weet te ruimen je ook meteen kwijt raakt waar hij voor staat.

Meestal een gruwelijke misvatting.

Maar goed, Ben Hadad – zo heet die bewindsman uit Aram - stuurt commandotroepen met paarden en zwaar materieel naar Dothan om Elisa gevangen te nemen. Alle wegen worden afgezet, de huiszoekingen kunnen beginnen.

Paniek bij Elias assistent: Mijnheer, die moeten we doen?

Dan bidt Elisa dat zijn assistent de werkelijkheid achter de werkelijkheid mag zien.

Elisa draagt zijn inzicht op hem over, zouden wij vandaag zeggen En als dat hem lukt wat ziet hij dan met zijn nieuwe inzicht? En wat is dat? Er staat een heel leger van de hemelse legermachten om Elisa heen.

Dan verzint Elisa een moedige list.

Hij vlucht niet maar gaat naar de vijand toe. Hij steekt zijn hoofd in de muil van de leeuw.

Die Syriër hebben niets in de gaten; die waren ziende blind. De profeet praat zo dat hele commando van Dothan naar Samaria, waar ze zich opeens realiseren dat ze door de Godsman bij de neus zijn genomen en zomaar in de pan kunnen worden gehakt. Dat wil de joodse koning ook graag, maar Elia verbiedt het. Hij laat de koning in plaats van een bloedbad een soort openlucht maaltijd organiseren en daarna mag het commando naar huis: zo was het voor enige tijd vrede tussen de joden en de Syriër.

Een prachtig verhaal, heel geschikt om mensen nog eens te bepalen bij de mogelijkheid dat oorlogen ook door list kunnen worden voorkomen. Je zou willen dat die wijsheid, die list, wat vaker zou worden toegepast in onze tijd, maar mensen zijn toch over het algemeen meer van machtsvertoon dan van vertrouwen dat de vijand ook maar mensen zijn, die het

liefst vrede zouden hebben. De Verteller brengt ons wel op een idee: een etentje, een BBQ met tegenstanders zijn altijd een beter idee dan verdachtmakingen en vooroordelen. Op de TV is daareven heel programma aan gewijd en niets weer houdt ons, hier vanmorgen om dit verhaal in praktijk te brengen als we weten van grote of kleine ruzies.

Maar de climax van het verhaal is nog een andere. **Die hemelse legermacht die Elisa omringt, die komt helemaal niet in actie!**

Hun functie is blijkbaar niet om de Syriërs in de pan te hakken, zij zijn er alleen maar om Elisa en zijn assistent te bemoedigen, om hen moed in de spreken om de strijd te voorkomen. Gods engelen zijn op zijn hoogst boodschappers en als ze als legermacht worden afgebeeld uniform steken dan is dat niet om mensen militair te hulp te komen.

Elisa moet – of liever ‘mag’- zijn eigen boontjes doppen. Hij moet het aan durven om een *list van vrede* te bedenken. Je zou kunnen zeggen dat God zijn macht laat zien om Elisa ertoe te brengen er juist van af te zien.

De Verteller geeft ons dit verhaal niet zomaar door. Hij wil onze ogen openen voor hoe de wereld er echt uit ziet: niet die wereld van geweld en strijd die ons iedere dag vervult van vage angsten, van faalangsten, van verdachtmakingen en vooroordelen. Dat is maar de *eerste werkelijkheid*. Daarachter is nog een andere werkelijkheid, noem hem maar Gods werkelijkheid. Daarbij gaat het om dezelfde wereld, maar nu gezien met open ogen. De vredezoekers, in het klein en in het groot, hebben gezien dat er hele heerscharen van medestanders zijn. Vredezoekers weten dat mensen vrede willen, zowel met de burens als met de moslims als met hun achtervolgers.

En wie die realiteit voor ogen houdt, bedenkt een ‘list tot vrede’.

Zoals God zelf doet. Dat hij profeten inspireert om mensen te leren met open ogen te leven, dat is een list om mensen niet te laten omkomen aan hun eigen vernietigingsdrang. Dat Hij tenslotte zijn zoon geeft om ons te laten zien hoe reëel en hoe existentieel een *list tot vrede* is, dat is wat de Verteller hier ons met een oud verhaal voorhoudt.

Jezus zei de hele wet en de profeten gaan om een ding: dat wij niet een ander aandoen wat wij niet willen dat anderen ons aandoen. *De hele wet en de profeten!* Daarom verzoon God grootste vredeslist van de geschiedenis. En wij mogen onze ogen openen en listen meebedenken. Uit denkbaarheid voor de profeten en voor de genezing van onze blindheid.

Amen.